

A **נס"ד**
Intro
Today we will learn בע"ה דף כ"ט מסכת נויר
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes רבי יוחנן and ריש לקיש regarding the reason for האיש מדיר את בנו בנוזיר
A man CAN place a נזירות on his minor son.

רבי יוחנן says
הלכה היא בנוזיר
There is a למושה הלכה regarding נזירות.

ריש לקיש says
כדי לחנכו במצוות
A father is obligated to teach his minor son to perform Mitzvos, and נזירות is a Mitzvah.

The Machlokes רבי יהודה and רבי יוסי ברבי יהודה whether מדיר בנו בנוזיר
עד שיביא שתי שערות
Until he becomes 13 years old, when he matures;
OR
עד שיגיע לעונת נדרים
Until he becomes 12 years old, when he becomes eligible to make his own Nedarim;

The incident of רבי חנינא whose father placed a נזירות on him;

B Some of the terms and concepts we will learn about include

A Machlokes whether the Issur הראש, not to cut off the Peyos, applies when one shaves ALL his hair.

A Machlokes whether the Issur of בעזרה, not to bring a חולין animal as a Korban, is מדאורייתא or מדרבנן.

A Machlokes whether עוף מדאורייתא; whether a bird requires מדאורייתא, or only מדרבנן.

A Machlokes regarding מופלא סמוך לאיש, whether a 12 year old boy can make his own Nedarim מדאורייתא, or מדרבנן.

A

האיש מדיר את בנו בנוזיר
הלכה היא בנוזיר
כדי לחנכו במצוות

מדיר בנו בנוזיר
עד שיביא שתי שערות
עד שיגיע לעונת נדרים

רבי חנינא
The incident of רבי חנינא whose father placed a נזירות on him

B

הקפת הראש

חולין בעזרה
מרבנן - אר - מדאורייתא

שחיטת עוף
מרבנן - אר - מדאורייתא

מופלא סמוך לאיש
מרבנן - אר - מדאורייתא

1 So let's review ...
 The previous Mishnah taught;
 האיש מדיר את בנו בנזיר
 ואין האשה מדרת את בנה בנזיר
 A man CAN impose נזירות on his minor son. But a woman CANNOT impose נזירות on her son.
 The Gemara asks;
 מאי טעמא
 Why can a man impose נזירות on his son?
 רבי יוחנן says,
 הלכה היא בנזיר
 This is taught by a specific מסיני משה. Therefore, it's a נזירות מדאורייתא
 ריש לקיש says,
 כדי לחנכו במצות
 A father is obligated to teach his minor son to perform Mitzvos, and נזירות is a Mitzvah. Therefore, it's only a נזירות מדרבנן.

2 The Gemara proceeds to explain certain Halachos according to ריש לקיש:
 1.
 The Mishnah rules;
 ואין האשה מדרת את בנה בנזיר
 Because
 קסבר איש חייב לחנך בנו במצות
 ואין האשה חייבת לחנך את בנה
 ריש לקיש holds that only a father is obligated to be מחנך his son. But a mother is NOT obligated to be מחנך her son.
 2.
 The Mishnah's only mentions בנו, his son, which implies בנו אין בתו לא
 A father cannot impose נזירות on his daughter, because, קסבר בנו חייב לחנכו בתו אינו חייב לחנכה
 ריש לקיש holds that the חיוב חינוך only applies to a son, NOT to a daughter.
 Some מפרשים explain that the above exclusion of the mother and daughter from חיוב חינוך is only regarding נזירות; but, חיוב certainly applies regarding all Mitzvos and איסורים of the Torah in which the minor will become obligated when he or she matures. However, there is no חיוב for someone to accept נזירות upon themselves.
 3.
 The Mishnah's only mentions נזירות, which implies נזירות אין בנדרים לא
 Doesn't a father have to be מחנך his son for Nedarim as well?
 The Gemara answers;
 לא מביעיא בנדרים דלית ליה ניוול
 אלא אפילו בנזירות דאית ליה ניוול
 אפילו הכי חייב לחנכו
 The Mishnah specified נזירות to emphasize that the חיוב חינוך applies even to נזירות in which the son will be deprived of wine, etc.

1 In the previous Mishnah...

האיש מדיר את בנו בנזיר
 ואין האשה מדרת את בנה בנזיר
 A man can impose נזירות on his minor son
 but not a woman

מאי טעמא

רבי יוחנן
 הלכה היא בנזיר
 נזירות מדאורייתא

ריש לקיש
 כדי לחנכו במצות
 נזירות מדרבנן

2

ריש לקיש

1 ואין האשה מדרת את בנה בנזיר
 קסבר איש חייב לחנך בנו במצות
 ואין האשה חייבת לחנך את בנה

2 בנו אין בתו לא
 קסבר בנו חייב לחנכו
 בתו אינו חייב לחנכה

3 בנזירות אין - בנדרים לא
 לא מביעיא בנדרים דאית ליה ניוול
 אלא אפילו בנזירות דאית ליה ניוול
 אפילו הכי חייב לחנכו

3 Regarding the Mishnah's Halachah that

גילה או שגילחוהו קרוביו
מיחה או שמיחו קרוביו

What right do the relatives have to object to the father's חינוך?

The Gemara answers;

כל חינוך דלא חשיב

לא ניחא ליה

As the Rosh explains;

The חכמים did not want to impose a חינוך which is unpleasant to the child.

5.

Regarding the Halachah of תגלחת; that a Nazir must shave ALL his hair, in which there is a transgression of הקפת

הראש, to cut off the Peyos:

How can a דאורייתא override a דרבנן?

The Gemara answers;

קסבר הקפת כל הראש מדרבנן

concurr with the opinion that only if one does NOT

shave ALL his hair, is the הקפה מדאורייתא

איסור. However, a Nazir who DOES shave ALL his hair, the

איסור is only מדרבנן. Therefore,

אתי נזירות דרבנן

ודחי הקפה דרבנן

The Mitzvah of דרבנן חינוך overrides the Issur of דרבנן הקפה.

6.

Regarding the Halachah that a Nazir who completes a חולין brings three Korbanos:

Wouldn't his Korbanos be בעזרה, since he is only a נזיר

and NOT obligated in Korbanos מדאורייתא?

Here too, we must say

קסבר חולין בעזרה לאו דאורייתא

concurr with the opinion that the Issur of בעזרה is only

מדרבנן, in which

אתי נזירות דרבנן

ודחי חולין בעזרה דרבנן

7.

Regarding the Halachah that a Nazir who becomes טמא brings a חטאת in which there is NO שחיטה, only מליקה:

Nevertheless, we do not consider the Kohen to be eating

בבילה, because

קסבר כרבי יוסי בר' יהודה

דאין שחיטה לעוף מן התורה

concurr with רבי יוסי בר' יהודה who says that a bird

requires שחיטה only מדרבנן, in which

אתי נזירות דרבנן

ודחי בבילה דרבנן

According to ר' יוחנן all these issues pose no problem, because IS למשה מסיני, and is also arbitrary, specific and limited to

האיש מדיר את בנו בגזיר

=====

3

4 גילה או שגילחוהו קרוביו
מיחה או שמיחו קרוביו

? What right do the relatives have to object to the father's חינוך?

כל חינוך דלא חשיב - לא ניחא ליה

The חכמים did not want to impose a חינוך which is unpleasant to the child

5 תגלחת

? How can a דרבנן override the הקפת הראש of דאורייתא?

קסבר הקפת כל הראש מדרבנן

אתי נזירות דרבנן

ודחי הקפה דרבנן

? Aren't the Korbanos of a נזיר מדרבנן be considered בעזרה חולין?

קסבר חולין באצרה לאו דאורייתא

אתי נזירות דרבנן

ודחי חולין באצרה דרבנן

? Isn't the חטאת העוף of a נזיר מדרבנן considered נבילה?

since there is no שחיטה - only מליקה

קסבר כרבי יוסי בר' יבודה

דאין לחיטה ארוך מן התורה

אתי נזירות דרבנן

ודחי נבילה דרבנן

4 The Gemara then goes on to suggest that this מחלוקת whether **כדי לחנכו** or through a **מגלה בנו** is through a **מסיני** or through the following Braisa, is possibly a **תנאים Machlokes** in the following Braisa.

עד מתי מדיר את בנו בנזיר
עד שיביא שתי שערות
דברי רבי

A father can impose נזירות on his son, until he becomes 13 years old, when he matures.

רבי יוסי ברבי יהודה says

עד שיגיע לעונת נדרים

Only until he becomes 12 years old, when he becomes eligible to make his own Nedarim;

The Gemara at this point believed that the reason behind this מחלוקת is as follows:

רבי who says עד שיביא שתי שערות holds

רבי יוחנן as הלכה היא בנזיר

And the הלכה applies even when the son can make Nedarim on his own.

However, a father cannot be מדיר בנו after שתי שערות, because he is NO longer ברשות אביו, under his father's jurisdiction.

While רבי יוסי ברבי יהודה who says עד שיגיע לעונת נדרים holds ריש לקיש as כדי לחנכו במצות

Therefore, there is no חיוב חינוך for Nedarim when the son can already make Nedarim on his own.

5 The Gemara answers that this is not necessarily so, and the Machlokes can be understood in two other ways:
 1.
 דכולי עלמא הלכה היא בנזיר
 והכא במופלא הסמוך לאיש קמיפלגי
 Perhaps both רבי יוחנן and רבי יוסי ברבי יהודה agree with רבי יוחנן that the Halachah is in effect only while the son is still regarding Nedarim. And they disagree in whether the Halachah that a 12 year old can make his own Nedarim is מדאורייתא or מדרבנן.

רבי holds
 עד שיביא שתי שערות
 Because
 מופלא הסמוך לאיש
 דרבנן
 A 12 year old is NOT ברשות אביו for Nedarim מדרבנן.
 Therefore, the הלכה למשה מסיני CAN take effect on a 12 year old that IS ברשות אביו מדאורייתא. And אתיא דאורייתא
 ודחיא דרבנן
 The הלכה דרבנן מודיר בנו בנזיר of הלכה למשה מסיני
 מופלא סמוך לאיש of
 While
 holds רבי יוסי ברבי יהודה
 עד שיגיע לעונת נדרים
 Because
 מופלא הסמוך לאיש דאורייתא
 A 12 year old is NOT ברשות אביו for Nedarim מדאורייתא.
 Therefore, the הלכה למשה מסיני CANNOT take effect on a 12 year old that is NOT ברשות אביו מדאורייתא.

5 The Machlokes can be understood in two other ways

1

דכולי עלמא הלכה היא בנזיר
 והכא במופלא הסמוך לאיש קמיפלגי

רבי יוחנן
 רבי יוסי ברבי יהודה
 רבי
 עד שיביא שתי שערות
 עד שיגיע לעונת נדרים
 הלכה היא בנזיר

but only while the son is still regarding Nedarim
 They disagree whether a 12 year old can make his own Nedarim
 מדרבנן or מדאורייתא

רבי יוסי ברבי יהודה
 עד שיגיע לעונת נדרים
 מופלא הסמוך לאיש
 דאורייתא

רבי
 עד שיביא שתי שערות
 מופלא הסמוך לאיש
 דרבנן

The חכמה אקלה מסין אי
 cannot take effect on a 12 year old that is not ברשות אביו מדאורייתא

איא דאורייתא - ודחיא דרבנן
 The חכמה אקלה מסין אי
 מדי בן נזיר
 overrides the דרבנן of מופלא סמוך לאיש

6

2.
 OR we could say that
 דכולי עלמא כדי לחנכו במצות
 Perhaps both רבי and רבי יהודה agree with לקיש
 that כדי לחנכו למצות;
 ומופלא הסמוך לאיש דרבנן היא
 And a 12 year old is NOT אביו ברשות אביו for Nedarim only
 מדרבנן.
 And the Machlokes is that
 רבי holds
 עד שיביא שתי שערות
 Because
 אתי חינוך דרבנן
 ודחי מופלא הסמוך לאיש דרבנן
 The הלכה דרבנן CAN override the חינוך בנינו that
 a 12 year old is NOT אביו ברשות אביו for Nedarim
 While
 רבי יוסי ברבי יהודה holds
 עד שיגיע לעונת נדרים
 Because
 קסבר לא אתי חינוך דרבנן
 ודחי מופלא הסמוך לאיש
 The הלכה דרבנן does NOT override the חינוך בנינו
 that a 12 year old is NOT אביו ברשות אביו for Nedarim
 =====

6

9 The Gemara, as explained by Tosfos and the Rosh, clarifies that according to רבי יוסי בר' יהודה who holds לידע אם הגיע לעונת נדרים We must say that רבי חנינא was 12 years old at the time - And

And אני אם קטן means BEFORE נדרים, and a 30-day term of נזירות אביו commences that day. And אני אם גדול means AFTER נדרים, and a 30-day term of נזירות אביו commences that day.

And even if במצעי, he reaches עונת נדרים sometime in the middle of the 30 days, the נזירות אביו continues until the end of the 30 days, because הגיע לעונת נדרים does NOT cancel the נזירות of his father, because he's not completely out of רשות אביו.

According to all three possibilities the נזירות ends at the same time and he can bring his Korbanos. Therefore, there is no need for בדיקה, because it's irrelevant when he actually reached עונת נדרים.

9 רבי יוסי ברבי יהודה לידע אם שהגיע לעונת נדרים

אם גדול אני } אהיה בשביל עצמי }
אם קטן אני } אהיה בשביל אבא }

רבי חנינא was 12 years old at the time

AFTER עונת נדרים and a 30-day term of נזירות עצמו commences that day

BEFORE עונת נדרים and a 30-day term of נזירות אביו commences that day

10 However, according to רבי who holds לידע אם הביא שתי שערות We must say that רבי חנינא was 13 years old at the time - And

אני אם קטן means BEFORE שתי שערות, and a 30-day term of נזירות אביו would commence that day only if he remains a קטן until the end of the 30 days. And אני אם גדול means AFTER שתי שערות, and a 30-day term of נזירות אביו would commence that day if he indeed was a גדול on the first day.

10 רבי לידע אם הביא שתי שערות

אם גדול אני } אהיה בשביל עצמי }
אם קטן אני } אהיה בשביל אבא }

רבי חנינא was 13 years old at the time

AFTER שתי שערות and a 30-day term of נזירות עצמו commences that day if he was indeed a גדול on the first days

BEFORE שתי שערות and a 30-day term of נזירות אביו commences that day only if he remains a קטן until the end of the 30 days

However, if he got שתי שערות sometime in the middle of the 30 days, it cancels the נזירות of his father,

ליכא תקנתא עד דיתבי דיליה ויתבי דאבוהי

The only solution would be is to observe נזירות for 60 days So that he would have either 30 days before, or 30 days after שתי שערות and he can bring his Korbanos

However, if במצעי, he got שתי שערות sometime in the middle of the 30 days, the שתי שערות cancels the נזירות of his father, because he's now completely out of רשות אביו since he's a גדול. As a result, he only has a partial נזירות אביו, and a partial נזירות עצמו, and he cannot bring Korbanos. If so, R' Chanina's תנאי did not remove the need for Rabban Gamliel's בדיקה.

Therefore, the Gemara says that indeed, without בדיקה ליכא תקנתא עד דיתבי דיליה ויתבי דאבוהי

The only solution would be to observe נזירות for 60 days, so that even if במצעי, he would have, either 30 days BEFORE שתי שערות, OR 30 days AFTER שתי שערות and he can bring his Korbanos.